

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

1) Trobeu a i b per tal que la funció $f(x)$ sigui contínua

$$f(x) = \begin{cases} = x - a & \text{si } x \leq -2 \\ = ax + b & \text{si } -2 < x < 0 \\ = x^2 + 3x + 1 & \text{si } x \geq 0 \end{cases}$$

Per als valors de **a** i **b** obtinguts, estudia la derivabilitat de $f(x)$.

(2 punts)

2) Deriveu i simplifiqueu la màxim: $y = \ln \left(\sqrt{\frac{\sin(x) + \cos(x)}{\sin(x) - \cos(x)}} \right)$

(1,5 punts)

3) Deriveu les funcions següents:

a) $y = (\cos(3x))^{\ln x}$

b) $y = 14^p - (3x)^5 + 6\sqrt[3]{2x}$

(1,5 punts)

4) Donada la gràfica de la funció $f(x) = x^3 - 9x$

a) Trobeu les equacions de les rectes tangent i normal a la gràfica de en el punt d'abscisses $x=1$

b) En quins punts la recta tangent és paral·lela a l'eix d'abscisses (OX)?

(1,5 punts)

5) Donada la funció $y = \frac{x^2}{x^2 - 1}$

a) Estudieu el seu creixement, decreixement, i l'existència de màxims i mínims.

b) Estudieu la seva curvatura (concavitat, convexitats i punts d'inflexió)

(2 punts)

6) Una caldera amb forma de prisma recte de base quadrada té un volum de 768 m^3 . Sabem que la pèrdua de calor a través de les parets laterals és de 100 unitats per metre quadrat, mentre que a través del sostre és de 300 unitats per metre quadrat. La pèrdua pel sòl és tan petita que podem considerar-la nul·la. Calculeu les dimensions de la caldera perquè la pèrdua de calor sigui mínima.

(1,5 punts)

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

1) Trobeu a i b per tal que la funció f(x) sigui contínua

$$f(x) = \begin{cases} = x - a & \text{si } x \leq -2 \\ = ax + b & \text{si } -2 < x < 0 \\ = x^2 + 3x + 1 & \text{si } x \geq 0 \end{cases}$$

Per als valors de **a** i **b** obtinguts, estudia la derivabilitat de f(x).

(2 punts)

Com els valors de cada tros són funcions derivables, sabem que la funció és contínua i derivable en els intervals oberts de la definició de cada tros, és a dir en tots els valors x de $(-\infty, -2) \cup (-2, 0) \cup (0, +\infty)$.

I fins i tot podem dir que

$$f'(x) = \begin{cases} = 1 & \text{si } x < -2 \\ = a & \text{si } -2 < x < 0 \\ = 2x + 3 & \text{si } x > 0 \end{cases}$$

Ara si imposem que sigui contínua en $x = -2$, vol dir que aquests tres valors han de ser iguals:

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^-} x - a = -2 - a \\ \lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^+} ax + b = -2a + b \\ f(-2) = -2 - a \end{array} \right\} \Rightarrow -2 - a = -2a + b \Rightarrow a - b = 2$$

Ara si imposem que sigui contínua en $x = 0$, vol dir que aquests tres valors han de ser iguals:

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} ax + b = b \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x^2 + 3x + 1 = 1 \\ f(0) = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow b = 1$$

Així doncs per a que la funció sigui contínua cal que $b=1$ i $a=2+b=2+1=3$

Ara estudiem si per aquests valors la funció també es derivable:

$f'(-2^-) = 1$, $f'(-2^+) = a = 3$ i com són diferents $\Rightarrow f(x)$ no és derivable en $x = -2$

$f'(0^-) = a = 3$, $f'(0^+) = 2 \cdot 0 + 3 = 3$ i com són iguals $\Rightarrow f(x)$ és derivable en $x = 0$ i podem dir que $f'(0) = 3$

Conclusió per $a=3$ i $b=1$ la funció és derivable en $\mathbb{R} - \{-2\}$

2) Deriveu i simplifiqueu la màxim: $y = \ln \left(\sqrt{\frac{\sin(x) + \cos(x)}{\sin(x) - \cos(x)}} \right)$

(1,5 punts)

Apliquem les propietats dels logaritmes abans de derivar per expressar la funció d'una altra forma on sigui més fàcil derivar-la

$$y = \ln \left(\sqrt{\frac{\sin(x) + \cos(x)}{\sin(x) - \cos(x)}} \right) = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{\sin(x) + \cos(x)}{\sin(x) - \cos(x)} \right) =$$

$$= \frac{1}{2} (\ln(\sin(x) + \cos(x)) - \ln(\sin(x) - \cos(x)))$$

I ara derivem

$$y' = \frac{1}{2} \left(\frac{\cos(x) - \sin(x)}{\sin(x) + \cos(x)} - \frac{\cos(x) + \sin(x)}{\sin(x) - \cos(x)} \right) =$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{-(\cos(x) - \sin(x))^2 - (\cos(x) + \sin(x))^2}{\sin^2(x) - \cos^2(x)} =$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{-\cos^2(x) + \cancel{2\cos(x)\sin(x)} - \sin^2(x) - \cos^2(x) - \cancel{2\cos(x)\sin(x)} - \sin^2(x)}{\sin^2(x) - \cos^2(x)} =$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{-2(\cos^2(x) + \sin^2(x))}{\sin^2(x) - \cos^2(x)} = \frac{-1}{\sin^2(x) - \cos^2(x)}$$

3) Deriveu les funcions següents:

a) $y = (\cos(3x))^{\ln x}$

Hem de fer derivació logarítmica. Apliquem logaritme neperià als dos membres i utilitzem les propietats dels logaritmes.

$\ln y = \ln \left[(\cos(3x))^{\ln x} \right] \Rightarrow \ln y = \ln(x) \cdot \ln[\cos(3x)]$ i ara derivant els dos membres tenim

$$\frac{y'}{y} = \frac{\ln[\cos(3x)]}{x} + \frac{\ln(x) \cdot (-\sin(3x)) \cdot 3}{\cos(3x)} \Rightarrow y' = \left[\frac{\ln(\cos(3x))}{x} - \frac{\ln(x) \cdot \sin(3x) \cdot 3}{\cos(3x)} \right] \cdot y \Rightarrow$$

$$y' = \left[\frac{\ln(\cos(3x))}{x} - \frac{\ln(x) \cdot \sin(3x) \cdot 3}{\cos(3x)} \right] (\cos(3x))^{\ln x}$$

$$b) y = 14^p - (3x)^5 + 6\sqrt[3]{2x}$$

Aquesta és molt més fàcil.

$$y' = 0 - 5(3x)^4 \cdot 3 + 6 \frac{1}{3} (2x)^{\frac{1}{3}-1} \cdot 2 = -15(3x)^4 + 4(2x)^{\frac{-2}{3}} = -15(3x)^4 + \frac{4}{\sqrt[3]{(2x)^2}}$$

(1,5 punts)

4) Donada la gràfica de la funció $f(x) = x^3 - 9x$

a) Trobeu les equacions de les rectes tangent i normal a la gràfica de en el punt d'abscisses $x=1$

a) La recta tangent en el punt $(1, f(1))$ és una recta $Y = mX + n$ que passa pel punt $(1, -8)$ i té pendent $m = f'(1)$

I com $f'(x) = 3x^2 - 9 \Rightarrow f'(1) = 3 \cdot 1^2 - 9 = 3 - 9 = -6$

així doncs la recta és $Y = -6x + n$ i ara imposant que passa per $(1, -8)$ tenim que $-8 = -6 + n \Rightarrow n = -2$

I la recta tangent buscada és $Y = -6X - 2$

La recta normal passa pel mateix punt però té pendent $= \frac{-1}{f'(1)} = \frac{-1}{-6} = \frac{1}{6}$

així és la recta $y = \frac{1}{6}x + n$ que passa pel punt $(1, -8)$, per tant

$$-8 = \frac{1}{6} \cdot 1 + n \Rightarrow -8 - \frac{1}{6} = n \Rightarrow n = \frac{-48 - 1}{6} = \frac{-49}{6} \Rightarrow \text{la recta normal és}$$

$$y = \frac{1}{6}x - \frac{49}{6}$$

b) En quins punts la recta tangent és paral·lela a l'eix d'abscisses (OX)?

L'eix OX ($y=0$) és una recta de pendent zero. Així doncs la pregunta és equivalent a descobrir en quins x es verifica que $f'(x)=0$

$$f'(x) = 3x^2 - 9 = 0 \Rightarrow x = \pm\sqrt{3}$$

Solució hi ha tangent paral·lela a l'eix OX ($y=0$) en els punts:

$(3, f(3))$ i en $(-3, f(-3))$ i calculant les segones coordenades dels punts

$$f(\sqrt{3}) = \sqrt{3}^3 - 9\sqrt{3} = 3\sqrt{3} - 9\sqrt{3} = -6\sqrt{3} \text{ i}$$

$$f(-\sqrt{3}) = (-\sqrt{3})^3 - 9(-\sqrt{3}) = -3\sqrt{3} + 9\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$$

tenim que hi ha tangent paral·lela a l'eix OX ($y=0$) en els punts:

$$(\sqrt{3}, -6\sqrt{3}) \text{ i en } (-\sqrt{3}, 6\sqrt{3})$$

(1,5 punts)

5) Donada la funció $y = \frac{x^2}{x^2 - 1}$

- a) Estudieu el seu creixement, decreixement, i l'existència de màxims i mínims.
- b) Estudieu la seva curvatura (concavitat, convexitats i punts d'inflexió)

(2 punts)

El domini de la funció és $\mathbb{R} - \{-1, 1\} = (-\infty, -1) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$

Calculem primer les dues primeres derivades i les simplifiquem al màxim.

$$f'(x) = \frac{2x(x^2 - 1) - x^2 \cdot 2x}{(x^2 - 1)^2} = \frac{\cancel{2x^3} - 2x \cdot \cancel{2x^3}}{(x^2 - 1)^2} = \frac{-2x}{(x^2 - 1)^2}$$

$$f''(x) = \frac{-2(x^2 - 1)^{-2} + 2x \cdot 2 \cdot (x^2 - 1)^{-3} \cdot 2x}{(x^2 - 1)^6} = \frac{-2x^2 + 2 + 8x^2}{(x^2 - 1)^3} = \frac{6x^2 + 2}{(x^2 - 1)^3}$$

Ara estudiant els signes de la y' trobarem els seus extrems relatius i les zones de creixement i decreixement.

x		-1		0		1	
f(x)	↗↗↗↗↗	∅	↗↗↗↗↗	0	↘↘↘↘↘	∅	↘↘↘↘↘
f'(x)	+++++	∅	+++++	0	-----	∅	-----

Per tant:

- Creix en $(-\infty, -1) \cup (-1, 0)$
- Decreix en $(0, 1) \cup (1, +\infty)$
- Té un màxim local $X=0$ és a dir en $(0, f(0)) = (0, 0)$

Ara estudiant els signes de la y'' trobarem els seus punts d'inflexió i la seva curvatura.

Com la 2a derivada no s'anul·la en cap nombre real, només cal que mirem el signe de y'' en les tres zones ($x < -1$, $-1 < x < 1$ i $x > 1$). I obtenim:

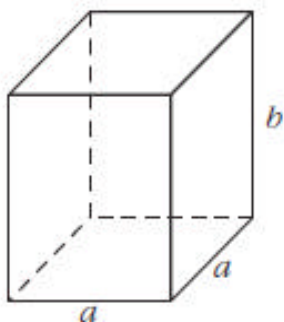
x		-1		0		1	
f(x)	↗↗↗↗↗	∅	↗↗↗↗↗	0	↘↘↘↘↘	∅	↘↘↘↘↘
f'(x)	+++++	∅	+++++	0	-----	∅	-----
f''(x)	+++++	∅	-----	∅	-----	∅	+++++

Per tant:

- Convexa en $(-1, 1)$
- Còncava en $(-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$
- Punts d'inflexió no hi ha cap.

- 6) Una caldera amb forma de prisma recte de base quadrada té un volum de 768 m^3 . Sabem que la pèrdua de calor a través de les parets laterals és de 100 unitats per metre quadrat, mentre que a través del sostre és de 300 unitats per metre quadrat. La pèrdua pel sòl és tan petita que podem considerar-la nul·la. Calculeu les dimensions de la caldera perquè la pèrdua de calor sigui mínima.

(1,5 punts)

a = costat de la base en metres

b = alçada en metres

Funció a optimitzar $f(a, b) = 400 ab + 300 a^2$

però com sabem que Volum = 768 m^3

$a^2 b = 768, \Rightarrow b = \frac{768}{a^2}$ i així doncs la funció d'un única

variable és

$$f(a) = 400 \cdot a \cdot \frac{768}{a^2} + 300 a^2 = \frac{307200}{a} + 300 a^2$$

El domini d'aquesta funció és $(0, +\infty)$

Busquem els candidats a extrems igualant la derivada a zero:

$$f'(a) = \frac{-307200}{a^2} + 600 a = 0 \Leftrightarrow 600 a^3 = 307200 \Leftrightarrow a = \sqrt[3]{\frac{3072}{6}} = \sqrt[3]{512} = 8 \text{ m}$$

Ara cal assegurar-nos que aquest candidat és efectivament un mínim. Per fer-ho estudiem el creixement i decreixement de la funció al seu voltant:

Calculem el signe de $f'(x)$ en les dues zones i a la vista del resultat determinem el creixement i decreixement de la funció:

$$f'(1) = \frac{-307200}{1^2} + 600 < 0 \quad f'(10) = \frac{-307200}{10^2} + 600 \cdot 10 = -3072 + 6000 > 0$$

x	$x < 0$	0		8	
$f(x)$	\searrow	\searrow	$\searrow \searrow \searrow \searrow \searrow$		$\nearrow \nearrow \nearrow \nearrow \nearrow$
$f'(x)$	\searrow	\searrow	-----	0	+++++

Així doncs podem assegurar que per $a=8$ tenim un mínim absolut de la funció i per trobar el valor de l'altra variable substituïm:

$$b = \frac{768}{a^2} \text{ com } a=8 \text{ tenim que } b = \frac{768}{8^2} = \frac{768}{64} = 12$$

Solució: Les dimensions demanades del dipòsit són $a = 8 \text{ m}$ de costat de la base i $b = 12 \text{ m}$ d'alçada.